

چگونگی فراهم آمدن موسیقی سیما بینا از زبان هنرمند

کلهای صحرانی ، عنوان موسیقی من است ، آهنگ ها و ترانه هایی که رنگ و بوی کوه ها و دشتهای سر زمین ما را دارد ، آنها را شخصا از میان مردم با ذوق روستا ها چیده ام . به این ترتیب: به شهر ها و روستاهای اطراف ایران و به خصوص خراسان که سر زمین اجدادی من است سفر می کنم ، نغمه ها و آهنگهای مناطق دور افتاده ای را که بسیار قدیمی و همچنان بکر و دست نخورده در میان مردم آن مناطق باقی مانده است ، گردآوری و ضبط می کنم .

همه این نغمه ها و ترانه ها ، زیبا و دلنشین است ولی من آنها را با صدای خودم بیشتر هماهنگی دارد بر می گزینم .

اشعار این آهنگها در واقع همان دوبیتی های محلی و عامیانه ای است که در میان توده مردم سروده شده و در همان مناطق معمول است ، از میان این سروده های محلی آنچه را برای اجرای من مناسب تر است گلچین می کنم. در میان لحن ها و لهجه های زبان محلی ، گویش هانی در مناطق شمال خراسان است که ترکی و یا کردی کرمانج می باشد و کاملا برای من نا آشنا است ، و گاهی لهجه های مختلف مناطق دیگر ایران ، مثل مازندران گیلان ، لرستان ، شیراز و چارمحال بختیاری هستند که آهنگهای زیبای آن را خوانده ام ، روی این لحن ها خیلی بیشتر کار می کنم، چون زبان خودم نیست و برای درست بیان کردن لهجه مفهوم آن حتماً از اهالی همان شهر و محل کمک می گیرم و نوار محلی آنها بسیار گوش می دهم تا اینکه عمیقاً احساس و لحن آنها دریابم و به جانم بنشیند . به گونه ای که در اجرای خودم حرف و پیام این ترانه های دلنشین و مردم آن مناطق حتی بدون فهم کلام و شعر بتواند به شنونده منتقل شود . خوشبختانه به تجربه دیده ام که در اجرای کنسرت هایم در فستیوال های مختلف ، مردم از هر جای دنیا از موسیقی ما برداشت درستی داشته و پیامهای غم و شادی - یا از حالت و حس و عرفان آن متاثر شده اند .

ولی گاه لازم می دانم که با کلامی نو پیامی از حال و روزگار خودمان را در آوازم بگنجانم ، زمینه ، این کار را در موسیقی شمال خراسان بیشتر یافته ام .

آواز و موسیقی من با ساز های محلی باید همراهی شود ، دشوارترین مرحله کار در همین قسمت است زیرا انتخاب ساز و نوازنده قوی محلی لازم است که معمولاً نوازنده های قوی و استاد در ساز خودشان ، متاسفانه یا پیر و ضعیف و خسته هستند و یا مشکلات دیگری دارند ، که نمی شود با ایشان سفرها و تمرین های سنگین همراه داشت . البته از تک نوازی این استادان قدیمی در استودیو استفاده می کنیم . ولی برای کنسرت معمولاً از میان هنرمندان جوان و با ذوق محلی ، نوازنده هانی را انتخاب می کنم که لازم است با ایشان سالها

کار و تمرین منظمی داشته باشم تا اینکه برای همراهی در یک برنامه و یا ضبط موسیقی کاملاً پخته و آماده بشوند.

طبعاً این روش وقت و زحمت بیشتری می‌خواهد تا اینکه مجموعه موسیقی خوب و درستی فراهم شود.

آهنگهای محلی ضمن زیبایی و دلنشینی خود گاهی بسیار یک نواخت و طولانی است، در این مورد شیوه‌های مختلفی را بکار می‌گیرم، یکی این که جمله‌های از یک آهنگ محلی دیگری را در میان ترانه‌ام با ظرافت و هماهنگی می‌گنجانم، گاهی ریتم آنرا در چند جمله عوض می‌کنم و یا در جایی با یک دوبیتی و آواز محلی، یا همخوانی کر ... این یکنواختی را تنوع می‌دهم.

بد نیست در اینجا اعتراف کنم، پدرم گاهی جمله‌ای شعر و یا آهنگ در میان ترانه‌های محلی من نهاده است، و سالیان سال از اجرای اولیه آن قطعات گذشته است، اکنون هماهنگی و بجا بودن آن را احساس می‌کنم بگونه‌ای که با اصالت تمام جزو بافت آهنگ و ترانه شده است.

بسیاری از آهنگهای محلی بیرجندی را که در کودکی و نوجوانی خوانده‌ام از پدرم شادروان احمد بی‌نا که خودش از مردمان با ذوق خراسان و شهر بیرجند بود، و بسیاری از آهنگهای محلی خراسان را می‌دانست، آموخته‌ام. پدرم در بسیاری از سفرهای پژوهشی که از نوجوانی آغاز کرده بودم مرا همراهی می‌کرد و در واقع او بود که این وظیفه را بر عهده من نهاد. در این بیست سال اخیر کارهای من مشکل ضبط و استودیو نیز داشته است که به ناچار برای این کار از استودیوهای خارج از کشور استفاده کرده‌ام و بنابر این ضمن مخارج بالایی که برایم در برداشته است متأسفانه برای پخش آنها در میان مردم ایران ممنوعیت دارم، این کار مجوز رسمی از اداره ارشاد اسلامی لازم دارد تا بتوانیم در ایران آنها را پخش کنیم، که هنوز تک خوانی صدای زن، اجازه ندارد.

البته مردم عزیز هموطنم از سالیان پیش که دوران کودکی من بود نسل به نسل صدایم را شنیده‌اند و موسیقی مرا با تنظیم‌های اساتید بزرگ مانند استاد جواد معروفی، استاد فرامز پایور، استاد انوشیروان روحانی، استاد خالدی، استاد فرهاد فخرالدینی و ناصر چشم‌آذر ... شنیده‌اند و هنوز آنها را به یاد دارند، به همین جهت هنوز در هر جای دنیا که اجرای کنسرت‌هایی دارم با محبت و اشتیاق تمام، برنامه‌هایی را استقبال می‌کنند و مرا با کمال لطف مورد تشویق و تحسین قرار می‌دهند، این عزیزان می‌گویند: صدایت موسیقی کودکی و نوجوانی ماست با همه خاطرات زیبایی که در نهانخانه دل و جانمان است ... و همین ارزش و اعتبار آواز منست، صدا و موسیقی من ذره‌ای از فرهنگ غنی و پرباره سرزمینم ایران و مردم شریف آنست.

سیما بی‌نا